

Oblastník

Informačník Východoslovenskej skautskej oblasti

Medzinárodný Hobití
deň v 112-tke

strana 3

Skautský tábor
na d'alekom východe

strana 7

Otvorenie skautského roka
v Humennom

strana 9

**SLOVENSKÝ
SKAUTING**
VÝCHODOSLOVENSKÁ
SKAUTSKÁ OBLASŤ

Obsah:

Medzinárodný Hobití deň

112. zbor Prameň Prešov - Sekčov

3

Východoslovenskí skauti

v SNP

4

Skautský tábor na d'alekom východe

Skauti Snina

7

Čokoláda

zamyslenie od Geparda

8

Otvorenie skautského roka

120. zbor prof. P. Bileca Humenné

9

Levitio je odteraz ZADARMO

skautská aplikácia, ktorá ti ušetrí čas

10

SLOVENSKÝ
SKAUTING
VÝCHODOSLOVENSKÁ
SKAUTSKÁ OBLASŤ

MEDZINÁRODNÝ HOBITÍ DEŇ V 112-TKE

*“V jednej nore pod zemou
žil raz malý hobit...”*

Tieto slová, ktoré znudený profesor Tolkien, sediac nad opravou testov svojich žiakov, napísal na jednu nezapísanú stranu testu, odštartovali zrod ságy, ktorá hrala hlavnú rolu pri vzniku žánru fantasy literatúry. Z vetičky na prázdnej strane písomky vznikol nový svet a ten si rýchlo získal ohromné množstvo fanúšikov. Ved' o príbehoch hobitov Bilba, Froda a Sama zo Stredozeme počul asi každý. Existujú však aj takí obdivovatelia Tolkienovho diela, ktorí sa do jeho príbehov ponorili takpovediac až po uši. A práve takí sa rozhodli prepojiť dejiny sveta Ěa s našimi a ustanoviť tak deň Bilbových a Frodových narodenín, teda 22. september, ako medzinárodný Hobití deň (tu nech mi skalní fanúšikovia odpustia moju štylizáciu; áno, som si vedomý zámeru Tolkiena vytvoriť mytológiu pre Anglicko).

No a 2. oddiel Hobitov zo 112. zboru Prameň, Prešov - Sekčov sa rozhodol túto príležitosť využiť a osláviť tento deň patrične po hobitsky. Hoci

v komornejšom zložení, vybralo sa 7 statočných, a jeden pes, na piknik. Pod Zbojnickým hradom sa tak stretli bosí hobiti (a hobitka), aby sa pochválili so svojimi kuchynskými výtvormi a strávili spoločne príjemný čas na príjemnom mieste, v spoločnosti príjemných ľudí a, ako inak, s príjemným jedlom. Jedlo, samozrejme, nebolo hocaké. Našu piknikovú deku zdobil elfský cestovný chlieb Lembas, sladučké kakaové muffiny podľa hobitiego receptu, ako aj plody záhrad veľkých ľudí v podobe domácej ovocnej šťavy a niekoľko ďalších neodolateľných jedál a nápojov od výmyslu oboch svetov.

Samozrejme, taký hobití piknik nie je len o kope jedla. Naši hobiti sa vyžili aj kultúrne a popri hodovaní skladali básničky o legendárnych dobrodružstvách slávneho hobita Bilba. Čas však pridal do kroku a tak sa museli aj naši hobiti zdvihnúť a pobrat' sa spod Soľnohradu.

Slovenska. Sabinovský rover Vladimír Liegler v čase 2. svetovej vojny narukoval k letectvu. Bol žiakom Leteckej školy so špecializáciou letecký fotograf a pozorovateľ na letisku Tri duby. V prípade ohrozenia letiska žiaci Leteckej školy obsluhovali protiletadlové guľomety. Dňa 18.10.1944 Nemci uskutočnili nálet na povstalecké letisko. Slobodník Vladimír Liegler bol zranený počas tohto nemeckého leteckého náletu, keď bomba explodovala v blízkosti jeho palebného postavenia. Na následky zranení toho istého dňa zomrel v banskobystrickej nemocnici.

V tesnej blízkosti Prešova sa za prvej Československej republiky popri sebe nachádzali tri obce: Soľnohrad, Soľná Baňa a Šváby, dnešná mestská časť Prešov - Solivar. Prvá písomná zmienka o existencii skautingu v Soľnohrade je z roku 1927, kedy vznikol 14 členný oddiel. V roku 1930 vznikol skautský zbor, ktorého členovia boli práve chlapci z týchto troch obcí. Ich „domovským územím“ boli blízke Slánske vrchy. V auguste 1944 sa v Slánskych vrchoch rozmáhala partizánske hnutie. Vznikali partizánske skupiny jednak z domáceho obyvateľstva, jednak zo sovietskych občanov, ktorí ušli zo zajateckých táborov alebo transportov. Spájaním týchto skupín vznikla partizánska jednotka Čapajev.

Ešte pred vyhlásením Slovenského národného povstania 12. augusta 1944 vstúpili do nej štyria skauti zo Soľnej Bane: Vincent Butkovič, Mikuláš Forgáč, Štefan Straka a Ján Tešínský. Po potlačení Slovenského národného povstania v novembri 1944 bola situácia pre brigádu kritická. Okrem bojovníkov pri

brigáde našli ochranu aj osoby politicky alebo rasovo prenasledované. Celkovo ich bolo okolo 1500 ľudí. Nastali problémy so stravovaním, ošatením, zdravotníckym materiálom, ale hlavne s výzbrojou a muníciou. Preto velenie brigády rozhodlo pri obci Habura prelomiť frontové pásmo a prebojovať sa k jednotkám Červenej armády a Československého armádneho zboru. Útok bol naplánovaný na prelome dní 23. a 24. 11. 1944. Prelomenie frontu bolo tragické a stálo 700 obetí.

Partizán Ján Tešínský padol 23. 11. 1944. Je pochovaný v obci Borov. V dobe, keď brigáda prelomila frontovú líniu padol aj ďalší skaut Štefan Straka. Po vojne boli všetci štyria vyznamenaní Junáckym krížom Za vlasť 1939 – 1945. Straka a Tešínský zlatým stupňom, ostatní dvaja strieborným.

Strieborný junácky za odbojovú činnosť bol udelený aj činovníkovi Slovenského katolíckeho skautingu z Michaloviec Emanuelovi Böhmovi a prešovskému skautovi Vojtechovi Vargovi. Bronzový stupeň bol udelený povojnovému zborovému vodcovi z Prešova kpt. Mikulášovi Vojtovičovi.

Veľmi dôležitú úlohu v protinacistickom odboji zohrávala židovská skautská organizácia Hašomer Hacair, ktorá si v ilegalite zachovala organizačnú štruktúru. Počas vojnových rokov dochádzalo často k výmenám činovníkov na ústredných postoch. V jednom období vedenie ústredia prevzal Tibor Rosenberg

– Benito (po odchode do Izraela prijal hebrejské meno Jaakov Ronen) skautský činovník z Prešova. Aj on bol nakoniec nútený v roku 1942 emigrovať do Maďarska (o rok neskôr sa na Slovensko znova vrátil).

Egon Roth

Jeho miesto prevzal Egon Roth. Narodil sa v Spišských Vlachoch, do Hašomeru vstúpil ako študent v Prešove. Počas SNP pracoval v Slobodnom vysielaní Banská Bystrica. Po potlačení povstania E. Roth zahynul v boji s jednotkou SS divízie (ukrajinskej) Galizien pri Pohronskom Bukovci.

Karol Adler bol židovského pôvodu. Povoláním bol zubný technik a pôsobil v Leviciach, Poprade a Levoči. Bol činný v židovskej skautskej organizácii Hašomer Hacair a máme zdokumentované, že práve v Levoči viedol skautský oddiel tejto organizácie. Počas obdobia svetovej vojny bol aktívnym členom protifašistického odboja. Po vypuknutí Slovenského národného povstania bol spoluorganizátorom partizánskej brigády Jána Nálepku. Po potlačení povstania bol veliteľom partizánskeho oddielu Sándor Petöfi, ktorý bol súčasťou partizánskej brigády Rákosi. Brigáda zvädzala tvrdé boje v regióne Gemera. Jeho oddiel v oblasti obcí Vyšná Slaná a Rejdová sa dostala do nemeckého obkľúčenia. Spolu s ďalšími piatimi príslušníkmi jednotky kryl ústup ostatných spolubojovníkov. V tomto

boji bol 10. 12. 1944 zajatý. Dňa 20. decembra na námestí v meste Dobšiná bol verejne popravený. Pri poprave vyhlásil: „Ja umieram, ale je nás veľa“. Po vojne in memoriam bol povýšený do hodnosti kapitán.

Desiatky židovských skautov a skautiek z východného Slovenska zahynulo v nacistických vyhladzovacích koncentračných táboroch.

V článku je uvedený iba zlomok skautov, ktorí zahynuli počas celého protinacistického odboja, či priamo v bojoch Slovenského národného povstania. V mestách a obciach, kde v súčasnosti máme skautské zbory a oddiely si na nich nik nespomenie. Ostali zabudnutí. Ak by sme zmapovali východoslovenských skautov a skautky v odboji, vyšlo by to na obsiahlejšiu prácu. A to hovoríme len o východnom, nie celom Slovensku, či aj o zahraničnom odboji.

Mufi

SKAUTSKÝ TÁBOR NA ĎALEKOM VÝCHODE

Aj na ďalekom východe funguje skautský oddiel – 1. oddiel Profesionáli Snina. Aj na ďalekom východe sa cez letné prázdniny uskutočnil skautský tábor a to na turistickej ubytovni v Uliči 16. - 18. augusta 2024. Ulič sa nachádza v Národnom parku Poloniny blízko slovensko – ukrajinskej hranice.

Keďže sme len malý 12-členný oddiel, mohli sme tento tábor zorganizovať len vďaka pomoci ochotných rodičov, ktorí nám pomáhali s varením, ale aj pri organizovaní táborových aktivít, napr. olympijských hier, nočnej hry a skúšky odvahy. Najobľúbenejšia aktivita bola kúpanie pod splavom Zbojského potoka. Mali sme aj super exkurziu na hraničnej polícii v Zboji, kde nám hraniční policajti predviedli cvičených psov, terénne automobily a štvorkolky. V Zboji sme navštívili aj múzeum školy, kde sme sa presunuli v čase do školy minulého storočia.

Aj keď tábor trval iba tri dni, odniesli sme si z neho

olympijské medaily, bobríkov a veľa pekných zážitkov, ktoré sú pre nás povzbudením do ďalšej skautskej činnosti.

Eduard Chrin, Muzikant
Skauti Snina

ČOKOLÁDA

Snáď mi odpustíte, že sa s vami idem podeliť o, z istého pohľadu, banálnu vec. Pre mňa to však bolo vcelku podstatné uvedomenie a tak to píšem s nádejou, že sa v podobnej situácii niekto tiež nájde.

Podobne ako mnoho ďalších ľudí mám rád čokoládu. Keď som mal príležitosť si kocku dať, neváhal som. Keď som mal trochu menej rokov (nie, žeby som už bol nejaký starček), s kamošmi sme si istý čas nevedeli predstaviť spoločné stretnutie bez veľkej čokolády. Viete, tej tristo gramovej s fialovou kravičkou. Bolo zaujímavé sledovať, ako k tej čokoláde každý pristupoval odlišne. Jeden môj kamarát si vždy odlomil celý rad, strčil ho celý do úst a pohryzol. Ostatných nás tak podprahovo nútil zvýšiť tempo, aby aj nám čosi ostalo. Pre mňa prirodzený spôsob konzumácie čokolády bol zásadne labužníckejší: jedna kocka čokolády vložená do úst, odsúdená na pomalý rozpad - jednoducho som si ju vychutnával najdlhšie, ako to len šlo.

Prednedávnom som ostal zarazený sám zo seba. Doma som si odlomil kocku čokolády a neľútostne som ju pohryzol. Šok. Čo si to spravil? Prečo tak rýchlo? Prišlo uvedomenie. Robíš to tak už dlhšie, človeče. Prečo, prečo?

Poviete si, čo to tu píšeš za bludy, Gepo. Lenže ono to niečo znamená a odzrkadľuje to isté skutočnosti, ktoré sa v živote dejú. Akoby mi moje svedomie hovorilo: „Nevieš si už vychutnávať veci, ktoré máš rád. Ponáhľaj sa aj pri činnostiach, ktoré ti prinášajú radosť.“ A to nakoniec neplatí len pre nejaké maškrtky, ale aj pre moje koníčky, oddych, všetko čo

milujem. Mnoho pekných vecí prežívam len tak „z rýchlika“, prejdú popri mne a ja akoby som ani nebol ich súčasťou. Prevalcovali ma povinnosti, ktoré som sa snažil vybaviť čo najrýchlejšie a tento postoj sa rozšíril ako choroba aj do tých oblastí v živote, ktoré povinnosťou neboli. Môj postupne sa deformujúci postoj spôsobil, že sa všetko začalo stávať povinnosťou a preto tomu venujem len nevyhnutný čas potrebný na splnenie úlohy.

Každý má toho veľa. S pribúdajúcim vekom a povinnosťami si čas musíme manažovať efektívnejšie. A keďže nie sme dokonalí, často idú práve tie radosť-spôsobujúce aktivity do úzadia. A keď je toho času ešte menej, tak sa stanú otravnými, lebo nič nestíham. Takže si musím vedome stanoviť, koľko času som schopný prehajdákať cmúľaním čokolády. Alebo lezením na bouldrovke. Alebo sústredeným počúvaním dobrej hudby. Je to extrémne náročné, tých dobrých vecí je v živote tak veľa a potrebujú priestor - inak sa zo mňa stane robot, ktorý robí len to, čo musí a všetko čo robí, robí preto lebo musí.

Pred pár dňami som si dal čokoládu. Viete čo som s ňou urobil? Pokusal som ju. Musím na sebe ešte veľa pracovať.

Gepard

OTVORENIE SKAUTSKÉHO ROKA

Koniec septembra sa už tradične nesie v duchu otvorenia skautského roka, ktorý je pre nás akýmsi odrazovým mostíkom do celoročnej činnosti. Opäť sme sa ho rozhodli spraviť na našom táborisku, na ranči v Hudcovciach.

Hneď v úvode sa mohli deti pozvotiť na koníkovi a niečo sa dozvedieť o čistení a udržiavaní koní. Neskôr si deti mohli vychutnať rôzne športové disciplíny ako streľba z luku, skákanie v mechu, hod loptičkou na cieľ či prekážkovú dráhu. Taktiež si mohli rozvíjať svoju kreativitu pri maľovaní kameňov. Počas voľných blokov bola pre deti k dispozícii oddechová zóna, kde si mohli poležať na hamakach. Na obed nemohla chýbať opekačka. Po nej si mohli

ešte deti vyskúšať zapalovanie ohňa s kresadlami.

V závere nášho krásneho dňa sme zapálili slávnostný oheň a odovzdali vlčiacku šatku novému členovi. Keďže sa ešte nikomu veľmi nechcelo domov, tak nasledoval už len voľný program a príjemné rozhovory s rodičmi.

Myslím si, že sa nám podarilo vytvoriť príjemnú rodinnú atmosféru, počas ktorej sa bavili deti a aj rodičia. Chcem poďakovať všetkým zúčastneným, že nesedeli doma a prišli si vychutnať čaro skautskej akcie. Taktiež ďakujem tým, čo sa akokoľvek zapojili do príprav a samotného priebehu akcie.

Boli ste super :-)

Jozef Lenarčíč - Cichy

120. zbor prof. P. Bileca Humenné

LEVITIO JE TERAZ PRE ODDIELY ZDARMA

Obľúbená komunitná aplikácia na správu oddielov/tímov výrazne pomáha oddielom s administratívou (členskej základne), komunikáciou (s rodičmi, deťmi a tímom) a plánovaním (oddielového roka a aktivitami). Šetrí čas a psychickú záťaž vedúcich a posilňuje vzťahy medzi deťmi, vedúcimi a rodičmi.

Dnes je v Levitio jednoduché, na pár kliknutí, zaznamenať dochádzku, zostaviť skautskú výpravu, alebo napísať všetky potrebné informácie na ďalšiu schôdzku na digitálnu nástenu. Rodičia zasa môžu synchronizovať plánované udalosti so svojim kalendárom, alebo ospravedlniť svoje dieťa.

Predtým bolo Levitio spoplatnené, teraz je zadarmo.

Vyskúšali ste to v oddiele?

Levitio
 pre oddiely
odteraz ZADARMO

Levitio

www.levitio.cz

Vyskúšajte to! Nebudete za to nič platiť.

Levitio sa neustále vylepšuje a získava nové funkcie (najnovšie napríklad zoznam úloh, tvorba agendy s prepojením na Hranostaj, plánovanie správ/konceptov, rozpočet podujatí atď.) Niet divu, že bol ocenený ako TOP 10 nástrojov českého internetu v prestížnej súťaži Krišťáľová Lupa (2023). Ak ho vo svojom oddiele ešte nemáte, vyskúšajte ho. Uľahčíš tým prácu sebe, celému oddielu aj rodičom.

Jozef Lenarčíč - Cichy
 zdroj: levitio.cz

**Oblíbená aplikácia pre správu
a rozvoj oddielu ide na Slovensko**

SPRÁVA ODDIELU:

Základňa členov, chytrá tabuľka, pokročilé
filtrovanie, rýchle kontakty

PLÁNOVANIE ČINNOSTI:

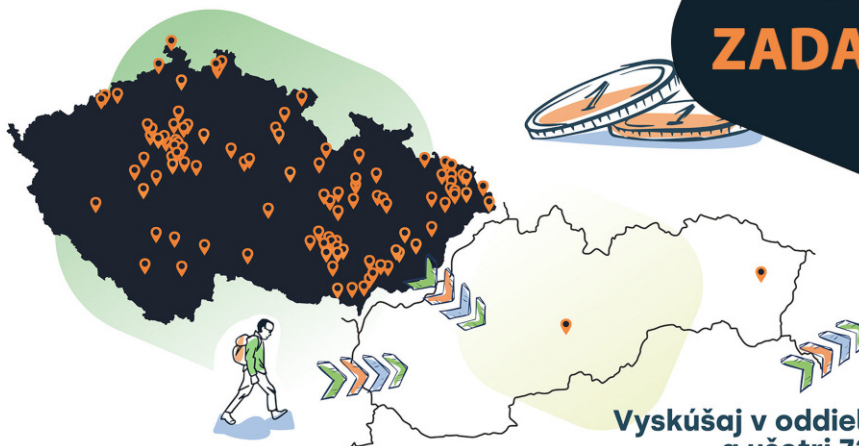
Prihlásenie jedným kliknutím, plán stretnutí a
výletov, platby a podrobnosti, pripomienky

KOMUNIKÁCIA S ČLENMI A RODIČMI

Jednoduchý výber príjemcov, esemesky,
hlasovanie a spätná väzba

**Levitio
odteraz
ZADARMO**

Vyskúšaj v oddiele aj ty Levitio
a ušetri 72 hodín ročne.

Uzávierka najbližšieho vydania Oblastníka

Máš nejaký zaujímavý článok,
či pozvánku na akciu?
Pošli nám to, prosím na e-mail
do termínu uzávierky.

31.12. - Zima

www.skautivychod.sk

Vydal:

Slovenský skauting, Východoslovenská oblasť
V. Clementisa 16, 080 01 Prešov
IČO: 37792725, DIČ: 2021298785
IBAN: SK02 1100 0000 0029 2990 4868

Termín vydania: október 2024

Nepredajné, len pre vnútornú potrebu. Neprešlo jazykovou úpravou.

Grafická úprava a sadzba: Jozef Lenarčíč - Cichy